

N:o 68.

Ank. till Riksd. kansli den 26 april 1895, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition, angående upplåtelse åt enskilde af ett invid Jörns jernvägsstation beläget område af kronoparken Vestra Jörnsmarken i Jörns socken af Vesterbottens län.

(I. A.)

I en till Riksdagen den 15 mars innevarande år aflåten proposition (n:o 52) meddelas, huru som i särskilda till Kongl. Maj:t ingifna ansökningar dels handlandena Ch. Forsberg, C. F. Carlberg och C. L. Sjöström, dels jägmästaren F. O. Bremberg, dels ock handlanden V. Lagerlöf anhållit att invid Jörns jernvägsstation för bebyggande m. m. erhålla upplåtelse af mark från kronoparken Vestra Jörnsmarken i Jörns socken af Vesterbottens län.

På grund af särskilda remisser hade domänstyrelsen afgifvit utlåtande öfver berörda ansökningar, dervid styrelsen anfört, att, då upplåtelse af mark invid nämnda jernvägsstation syntes vara eftersökt och för den allmänna rörelsen i orten behöflig, men sådan upplåtelse icke syntes böra medgifvas utan föregående utredning om de lokala och öfriga förhållanden, som inverkade på ett blifvande stationssamhälles framtida utveckling och deraf betingade behof af ökad utrymme,

Bih. till Riksd. Prot. 1895. 4 Saml. 1 Afd. 45 Häft. (N:is 68, 69).

styrelsen ansett sig böra föranstalta om upprättande af ett fullständigt förslag för ett ordnad bebyggande af området i stationens närhet; att på uppdrag af styrelsen jägmästaren i Skellefteå revir H. Lagerqvist utarbetat ett sådant förslag; samt att, sedan öfverjägmästaren i Vesterbottens distrikt och Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet till styrelsen inkommit med yttranden i ärendet, styrelsen låtit, med ledning af det utaf Lagerqvist uppgjorda förslaget och med iakttagande af vissa af Kongl. Maj:ts befallningshafvande deremot framställda anmärkningar, utarbета en ny tomtregleringsplan.

Enligt sistnämnda regleringsplan, hvilken jemte den af Lagerqvist uppgjorda planen samt öfverjägmästarens och Kongl. Maj:ts befallningshafvandes yttrande af domänstyrelsen till Kongl. Maj:t öfverlemnats, hade tillsammans 27 tomtplatser med i regeln en hektars ytvidd för hvarje samt mellanliggande gator af 15 meters bredd blifvit utlagda å kronoparkens område på ömse sidor om stationsområdet och jernvägen. Det till upplåtelse sålunda föreslagna området, hvilket till större delen vore skogbeväxt, utgjorde oberäknadt gator eller utfartsvägar, tillhopa 27,⁹⁵ hektar.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande hade i sitt ofvanberörda yttrande anført, bland annat, att, då platsen omkring Jörns jernvägsstation, hvarest stambanan korsades af en trafikled af ganska stor betydighet, nemligen allmänna landsvägen från Skellefteå stad genom Skellefteå och Jörns socknar till Arvidsjaurs socken i Norrbottens län, kunde antagas komma att inom en ej alltför långt aflägsen framtid blifva jemförelsevis mycket bebyggd, det vore af största vigt, att en ordentlig plan för upplåtelse af tomter och dessas bebyggande redan från början uppgjordes och följdes i ordningens och sundhetens intresse och till förebyggande af framtida kostnader och svårigheter för platsens reglering; och hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande hemställt, att tomter å ifrågavarande invid Jörns jernvägsstation belägna område af kronoparken Vestra Jörnsmarken måtte få på vissa af Kongl. Maj:ts befallningshafvande angifna vilkor af enskilde med full eganderätt förvärfvas.

För egen del hade domänstyrelsen hemställt, att det å den hos styrelsen uppgjorda tomtregleringsplanen upptagna område, innefattande, utom mark till utfartsvägar, 27,⁹⁵ hektar, måtte med undantag af den del deraf, som ansåges böra afsättas till öppen plats för Jörns stationssamhälles gemensamma behof att användas till torg och park, fördeladt i tomter på vissa vilkor till enskilde försäljas.

I afgifvet utlåtande hade jernvägsstyrelsen, med förmålan att området för Jörns jernvägsstation med all sannolikhet vore för mycket

lång tid tillräckligt för jernvägstrafikens behof af utrymme derstädes, förklarar sig icke hafva något att erinra deremot, att den i jernvägsstationens närhet belägna del af kronoparken till enskilde upplättes i enlighet med den af domänstyrelsen uppgjorda regleringsplan, men hemställt, att det med XIV betecknade tomtområdet jemte den mellan detsamma och jernvägsområdet liggande, till väg afsedda mark, måtte från dylik upplåtelse undantagas för att framdeles, i den händelse bibana från Skellefteå stad eller annan i dess granskap vid hafvet liggande plats skulle komma att till Jörns station inledas, för denna jernvägsanläggning vara disponibelt.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att medgifva,

dels att det å den sist upprättade tomtregleringsplanen upptagna, invid Jörns jernvägsstation belägna område af kronoparken Vestra Jörnsmarken, innefattande, utom mark till utfartsvägar, 27,⁹⁵ hektar, måtte från kronoparken afskiljas samt, fördeladt i tomter för bebyggande, åt enskilde med eganderätt upplätas under iakttagande,

att förslag till köpeskilling för de särskilda tomterna skulle, samtidigt för alla tomterna, uppgöras af vederbörande revirförvaltare och en af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet utsedd lämplig person, hvarvid särskildt värde borde åsättas å tomt befintlig skog och särskildt värde sjelfva jorden;

att, med undantag af det område, hvilket enligt Kongl. Maj:ts befallningshafvandes bepröfvande erfordrades till öppen plats för stations-samhällets gemensamma behof, samt det med XIV betecknade tomtområdet jemte den mellan detsamma och jernvägsområdet liggande, till väg afsedda mark, tomterna måtte af Kongl. Maj:ts befallningshafvande, till pris motsvarande minst den på nämnda sätt föreslagna köpeskillingen, upplätas till den, som hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande anmälde sig till erhållande af sådan tomt och dervid erlade värdet för å tomten befintlig skog jemte minst en femtedel af köpeskillingen för jorden;

att den, åt hvilken tomt upplättes, skulle vara skyldig att, under iakttagande af de särskilda föreskrifter, som med afseende å ett ordnadt bebyggande af stationssamhället kunde varda honom af Kongl. Maj:ts befallningshafvande vid upplåtelsen meddelade, inom två år från upplåtelsen hafva å tomten påbörjat samt inom ytterligare tre år fullbordat boningshus, salubod eller annan dermed jemförlig byggnad, vid äfventyr, om det försummas, att tomtinnehafvaren skulle vara sin rätt till tomten och den därför erlagda andel af köpeskillingen förlustig;

att tomtinnehafvare, så snart han inom den förelagda tiden af

fem år fullgjort hvad honom i fråga om tomtens bebyggande åläge, skulle vara skyldig erlägga återstoden af köpeskillingen vid enahanda påföljd för uraktlåtenhet häraf, som för försummad byggnadsskyldighet vare stadgad; samt

att, sedan byggnadsskyldigheten blifvit behörigen fullgjord och köpeskillingen till fullo guldits, köpebref å tomt måtte af Kongl. Maj:ts befallningshafvande för tomtinnehafvare utfärdas;

dels ock att köpeskillingarna för tomterna måtte på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling denna proposition blifvit hänvisad, har emot densamma icke haft något att erinra; hvadan utskottet hemställer,

att hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 26 april 1895.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.